Parašė Jūrų muziejus
Pirmadienis, 17 Gruodis 2012 15:35

Daugelis Lietuvos žvejų mėgėjų domisi lašišų žvejyba upėse ir Baltijos jūroje. Paskutiniu metu žiniasklaidoje vis daugiau pasirodo nuotraukų su įspūdingais laimikiais pavadintais lašišomis. Tačiau įdėmiai pažvelgus matosi, kad pagautoji žuvis dažniausiai yra ne lašiša, o šlakis. Vis dėl to, kaip teisingai šias žuvis atpažinti ?

Oficialiai teigiama, kad šlakių (lot. Salmo trutta) patinai gali užaugti iki 1,4 m ilgio, tačiau dažniausiai pagaunami iki 72 cm dydžio ir 50 kg svorio. Registruotas amžius 38 metai. Šlakių pagrindiniai požymiai: galva didelė, smaili ir akivaizdžiai ilgesnė už krūtininio peleko pradžią. Burna ilgesnė už statmeną akies liniją, dantys ryškūs, riebalinis pelekas rausvu galu ir sutampa su analinio peleko pabaiga, arba šiek tiek trumpesnis. Uodegos kotas storas ir apvalus, uodegos statmenoji kraštinė tiesi, spalva varijuoja nuo sidabriškai melsvos Baltijos jūroje iki rusvai gelsvos upėse, dėmės apvalios ir išsidėsčiusios visame žuvies kūne. Prieš nerštą, kildami upėmis, šlakiai maitinasi, todėl ir kimba. Neršto metu nesimaitina, saugo dėtį. Po neršto godžiai maitinasi.

Lašišos (lot. Salmo salar) patinai gali užaugti iki 1,5 m ilgio, patelės iki 1,2m ir iki 47 kg svorio. Auga labai greitai, registruotas amžius – 13 metų. Pagrindiniai požymiai: galva apvali trumpa ir pasibaigia ties krūtininio peleko pradžia, burna su nedideliais dantimis ir neilgesnė už statmeną akies liniją, riebalinis pelekas – vienspalvis ir ilgesnis už analinio peleko pabaigą, uodegos kotas laibas, uodegos statmena kraštinė nežymiai įlinkusi, kūno dėmės x formos ir išsidėsčiusios nuo

nugaros iki šoninės linijos, spalva varijuoja nuo sidabrinės Baltijos jūroje iki pilkšvai rusvos upėse. Prieš nerštą visiškai nesimaitina, todėl nekimba. Tačiau užėmusios neršto teritoriją agresyviai veja kitas žuvis, taip pat ir brakonieriškas blizges. Po neršto pradeda maitintis ir kovo, balandžio mėnesiais savo rajumu nenusileidžia šlakiams.

Gamtoje visada egzistuoja ir hibridinės artimų rūšių formos. Taip yra ir su šlakių ir lašišų hibridais. Šie hibridai, ypatingai patinėliai, yra vaisingi, tačiau, kaip atskirti, kuris šlakis, o kuri lašiša yra pakankamai sunku. Savo elgsenoje jie turi šlakio požymių (pvz. prieš nerštą maitinasi).

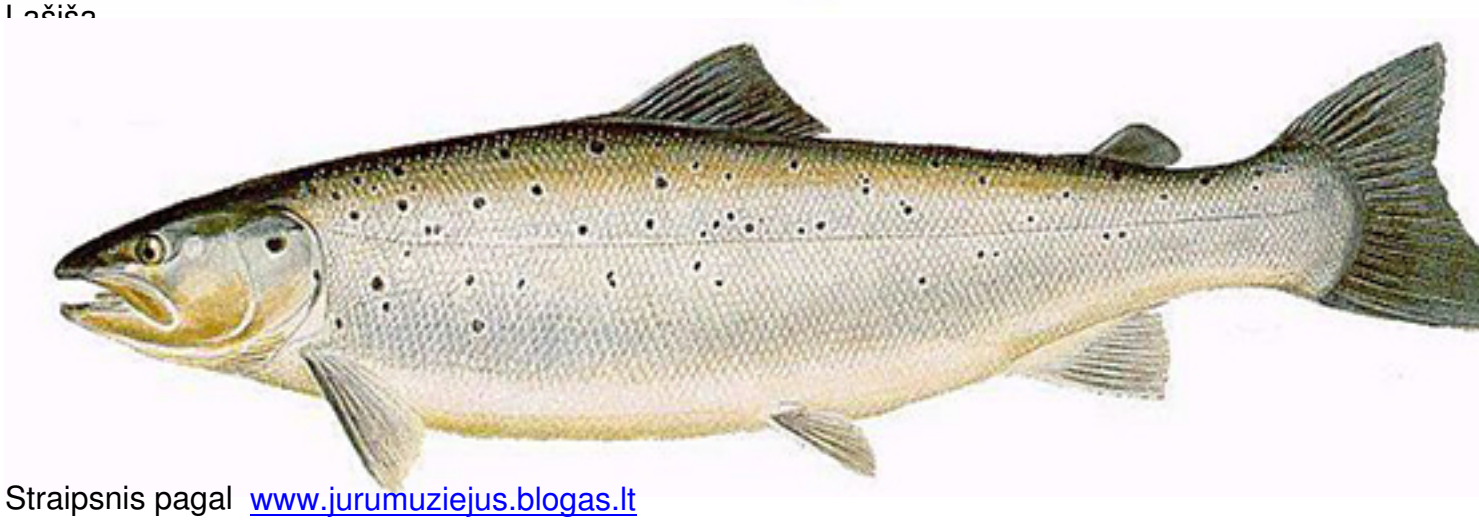
Per paskutinį dešimtmetį dėl nerūpestingo ir neapdairaus žmonių elgesio labai padaugėjo hibridinių formų išvestų veislynuose. Ne išimtis ir Lietuvos pakrantese bei upėse pagaunami hibridai. Todėl, apibūdinant laimikį reikia taikyti tik lašišoms būdingus požymius. Ir jeigu nors vienas požymis nesutampa ar sukelia įtarimą, reiškia tai jau yra arba hibridas, arba šlakis… tai jokiu būdu ne lašiša. Jeigu rudenį su dirbtine musele pagavote lašišą, reikia labai įdėmiai apžiūrėti laimikį. Prieš nerštą lašišos nesimaitina. Na, nebent jūs žvejojate nerštavietėje, o lašiša gina savo teritoriją.

Tačiau egzistuoja dar keistesni hibridai – tai į laisvę pabėgusių pramoninių lašišų ir laukinių lašišų bei šlakių hibridai. Jeigu pramoninės ir laukinės lašišos hibridas neturi aiškių išorinių požymių (kreivi krūtininiai pelekai ir pastorėjęs uodegos kotas), atpažinti kuri tai žuvis įmanoma tik genetiniu tyrimų būdu. Įdomu yra ir tai, kad laisvėje visų šių žuvų hibridų patelės renkasi šlakių patinėlius. Liaudiškai tariant visų hibridų palikuonys „šlakėja“.

Šlakis

Lašiša

Straipsnis pagal www.jurumuziejus.blogas.lt